

1. UVOD

Ne postoji način kojim se može ublažiti surovo saznanje da neko boluje od karcinoma. Pred ovom rečju niko ne ostaje ravnodušan. Uznemirenost i strah ispunjen neizvesnošću obuzima ne samo obolelu osobu, već i bliske članove porodice, prijatelje, poznanike itd.

Posle prvobitnog šoka svi se usmeravaju na istu stazu - stazu traženja leka. Na toj mukotrpnj stazi obolelog čekaju neizvesnosti ispunjene bolom, patnjom i nadasve strahom od mogućeg ishoda.

Lekari u zavisnosti od oblika maligne bolesti, njene uznapredovalosti i lokalizacije, pokušavaju da pronađu najbolje rešenje u lečenju, a sestre najboje rešenje u primeni zdravstvene nege(kroz proces zdravstvene nege).

Svake godine u svetu oboli oko dvanaest miliona osoba od raka, najviše pluća, dojke i debelog creva.U Srbiji svake godine oboli oko 35000 osoba, od čega 30% populacije završi fatalno.

Po mortalitetu i morbiditetu maligne bolesti su na drugom mestu. Svake godine je broj obolelih i umrlih u porastu. Svi navedeni podaci navode nas da akcenat stavljamo na kardiovaskularne i maligne bolesti.

Muškarci češće boluju od: raka pluća, želuca i prostate, a *žene* od: raka pluća, debelog creva, grlića materice i dojke.

2. DEFINICIJA KVALITETA ŽIVOTA – teorijski pristup

Definicija kvaliteta života po Svetskoj Zdravstvenoj Organizaciji(*SZO*):

„*Kvalitet života* je opažanje pojedinca o njegovom položaju u životu u sklopu kulturnih i vrednosnih sistema u kome živi, i u odnosu na ciljeve, očekivanja, standarde i probleme. To je širok koncept na koji utiče fizičko zdravlje osobe,njegovo psihičko stanje, stepen samostalnosti, socijalni odnosi kao i njeni odnosi sa najvažnijim pojavama u životnoj sredini”.

Prema *Patriku* i *Eriksonu* kvalitet života je povezan sa zdravljem(Health Quality of life): „Vrednost pridodata dužini života,modifikovana za oštećenja, funkcionalnost, opažanje i socijalne mogućnosti koje su određene bolešću, povredom, tretmanom i zdravstvenom politikom”.

Prema *Grantu* kvalitet života u vezi sa zdravljem je: „Lični vrednosni doživljaj pozitivnih i negativnih atributa koji karakterišu fizičko, psihičko i društveno blagostanje u određeno vreme kada su zdravlje ili bolest značajni”.